

กฎหมายทางเทคโนโลยีสารสนเทศ Information Technology Law

อาจารย์วันชนะ จูบรรจง

วิทยาการ/อาจารย์พิเศษ

ในภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

สังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ตาก

Course Outline

- เสรีภาพในการสื่อสารกับโลกอินเทอร์เน็ต
- ที่มาและลำดับชั้นกฎหมายไทย
- วิวัฒนาการของพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์
- กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญากับเทคโนโลยีสารสนเทศ
- กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- กฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์
- บริบททางสังคมของเทคโนโลยีสารสนเทศ

เสรีภาพในการสื่อสารกับโลกอินเทอร์เน็ต และที่มาและลำดับชั้นกฎหมายไทย

Unit 1

เสรีภาพในการสื่อสารกับโลกอินเทอร์เน็ต

- เสรีภาพการแสดงออก (Freedom of Expression) หรือเสรีภาพในการพูด (Freedom of Speech) เป็นสิทธิมนุษยชนตามกฎหมายและมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ หมายถึง สิทธิที่เราสามารถที่จะแสดงออกหรือสื่อสารความรู้สึกนึกคิดหรือความเห็น ทั้งด้วยการพูด การแสดงท่าทาง หรือการสื่อสารด้วยตัวหนังสือ ไม่ว่าจะบนหน้ากระดาษหรือในโลกออนไลน์ ตลอดจนในรูปแบบอื่น ๆ เช่น เสียงเพลง ภาพถ่าย ภาพกราฟฟิก หรือภาพเคลื่อนไหว ฯลฯ

นอกจากนี้ยังรวมถึงสิทธิในการค้นคว้า หา เข้าถึงหรือได้รับข้อมูล ความรู้สึกนึกคิด ความเห็นที่มีการสื่อสารและเผยแพร่ด้วย

เสรีภาพในการสื่อสารกับโลกอินเทอร์เน็ต [ต่อ]

- ในระดับปัจเจกบุคคล เสรีภาพในการพูดและการแสดงออกทำให้คนแต่ละคนสามารถแสดงตัวตน แม้เป็นไปด้วยความแตกต่างจากคนอื่นและปทัสถานของสังคมนั้น ไม่ว่าจะผ่านการแต่งตัว การเขียนสเตตัสบนเฟซบุ๊ก หรือการแสดงออกในรูปแบบอื่นๆ

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อเผชิญความไม่เป็นธรรมและกระบวนการยุติธรรมในประเทศไม่สามารถนำผู้กระทำผิดมารับผิดชอบได้ เช่น เมื่อถูกเจ้าหน้าที่รัฐในท้องถิ่นเรียกรับสินบนหรือข่มขู่ เสรีภาพการแสดงออกที่จะโพสต์เรื่องราวนั้นลงสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมย่อมเป็นสิ่งจำเป็นและควรได้รับความคุ้มครอง

สิทธิในการสื่อสารข้อมูลออนไลน์

- เทคโนโลยีสารสนเทศเอื้ออำนวยให้ปัจเจกชนสามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะได้ในลักษณะคล้ายคลึงกับสื่ออาชีพหรือสื่อกระแสหลัก (Mainstream media) บทบาทการสื่อสารของปัจเจกชนลักษณะนี้อาจเรียกว่า

“สื่อพลเมือง” (Citizen Media) ซึ่งจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยสมัยใหม่ สื่อพลเมืองมีเสรีภาพในการ สื่อสาร (Freedom of speech) เช่นเดียวกับสื่ออาชีพอาจมีคำเรียกหลายคำและมีความหมายในหลายมิติ หากพิจารณาในเชิงความสัมพันธ์กับสื่อกระแสหลักหรือสื่อดั้งเดิม (Mainstream or traditional media) เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์

สิทธิในการสื่อสารข้อมูลออนไลน์ [ต่อ]

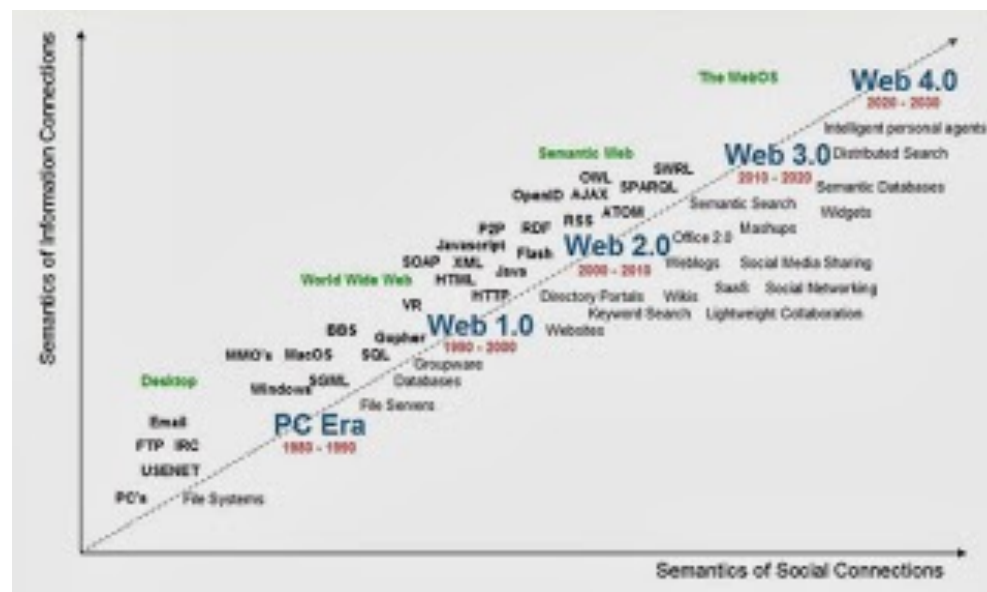
- “สื่อทางเลือก” (Alternative media หรือ Alternative journalism) กล่าวคือ เพิ่มทางเลือกแก่ประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เคยจำกัดอยู่เฉพาะสื่อดั้งเดิม หรือสื่อกระแสหลัก ยิ่งไปกว่านั้น เนื่องจากความเป็นอิสระของสื่อพลเมืองซึ่งไม่ได้สังกัดอยู่ในองค์กรสื่อ จึงทำให้การนำเสนอข้อมูลเป็นไปโดยมีอคติน้อยกว่าสื่ออาชีพที่อยู่ภายใต้องค์กรสื่อที่เป็นองค์กรธุรกิจ
- “พื้นที่สาธารณะ” (Public sphere) ซึ่งเห็นว่าในสังคมควรมีพื้นที่ซึ่งเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปเข้ามาแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในทางสังคม การเมือง ซึ่งมีความเป็นอิสระ (Autonomous) เพราะเข้าร่วมโดยสมัครใจและแสดงออกซึ่งความคิดอย่างเท่าเทียมกัน

สิทธิในการสื่อสารข้อมูลออนไลน์ [ต่อ]

- บริบทการสื่อสารออนไลน์นั้นอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญของการเป็น “พื้นที่สาธารณะออนไลน์” (Online public sphere) อย่างไรก็ตามการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้น “พื้นที่ส่วนตัว” และ “พื้นที่สาธารณะ” อาจทับซ้อนกัน

การสื่อสารของสื่อพลเมืองทางเครือข่ายสังคมออนไลน์

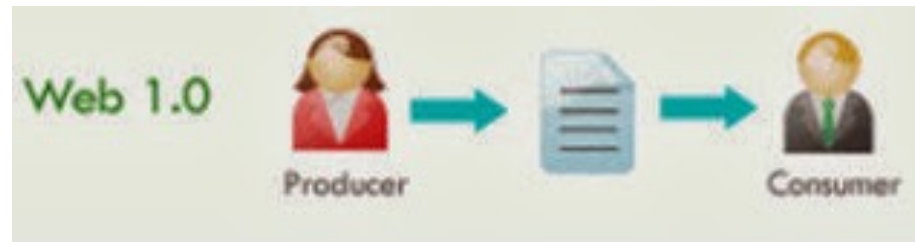
- สื่อพลเมืองเกิดขึ้นและขยายตัวอย่างแพร่หลายทางเครือข่ายสังคมออนไลน์หรือเว็บไซต์เครือข่ายสังคม (Social Networking Websites หรือ Online Social Network) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วหมายถึง “ชุมชนออนไลน์อันประกอบด้วยเครือข่ายของบุคคลซึ่งเชื่อมต่อกันผ่านทางหน้าประวัติส่วนบุคคลของผู้ใช้งานแต่ละคน เครือข่ายสังคมออนไลน์มีลักษณะที่เทียบได้กับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี Web 1.0 - 4.0

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี Web 1.0 - 4.0

Web 1.0 คืออะไร

- ต้องการนำไปเสนอในรูปแบบของ html หรือข้อมูลต่าง ๆ ใส่ไว้ในเว็บไซต์ หรืออินเทอร์เน็ต ผู้ดูแลปรับปรุงเว็บไซต์เพจผู้ใช้งานถึงได้รับข้อมูลใหม่ ๆ หรือ การสื่อสารแบบทางเดียวที่เรียกว่า One Way Communication

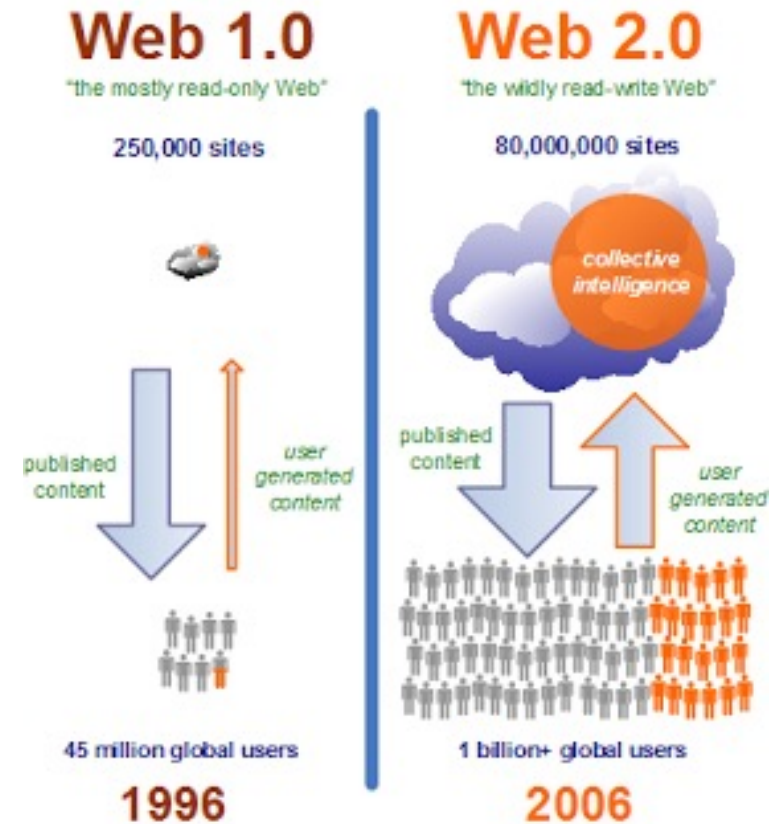

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี Web 1.0 - 4.0 [ต่อ]

Web 2.0 คืออะไร

- เริ่มมีการพัฒนา พวก Web Board, Blog, Wikipedia เป็นต้น ซึ่งจะใช้ฐานข้อมูลมาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีนี้ด้วย บุคคลทั่วไป คือ ผู้สร้างเนื้อหา มีการนำภาพมาแชร์ นำวิดีโอมาโพสต์ มีการแชร์ แบ่งบันแลกเปลี่ยน พูดคุย และนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ เองได้

ทำให้ยุคที่ 2 เป็นเรื่องของการแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน โดยการเสริมสร้างข้อมูลสารสนเทศ ให้มีคุณค่าและมีข้อมูลที่ถูกต้องที่สุด ผู้ใช้กลายเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ ข้อมูล ในเว็บไซต์นั้นมีการอัปเดต และพัฒนาปรับปรุง อย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้เว็บไซต์มีรูปแบบการสื่อสารเป็นแบบสองทาง หรือ Two Way Communication

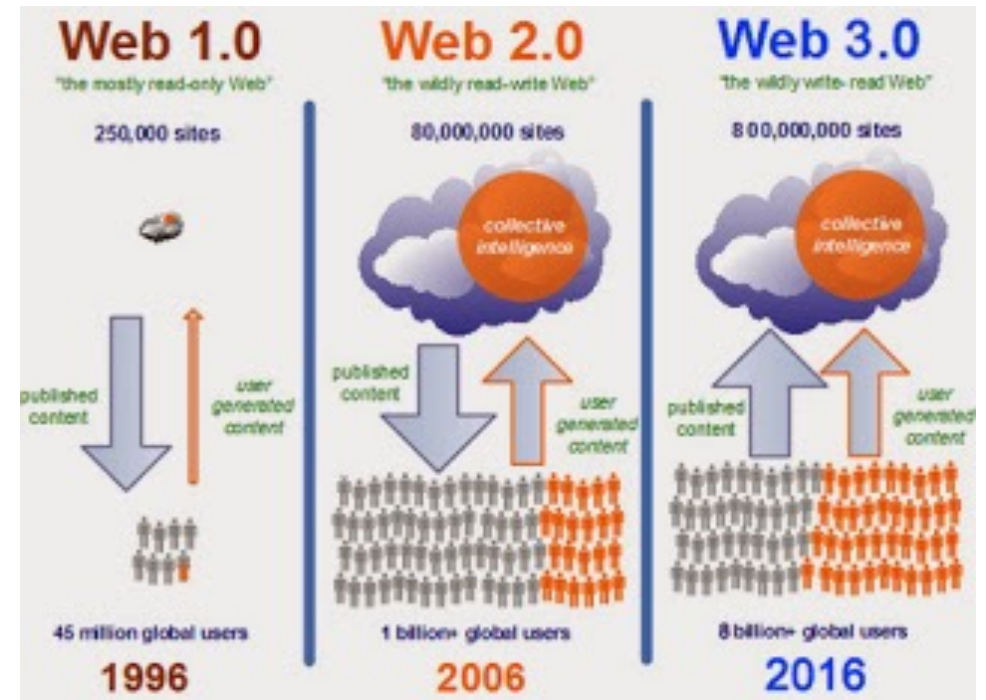

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี Web 1.0 - 4.0 [ต่อ]

Web 3.0 คืออะไร

- เว็บไซต์สามารถจัดการข้อมูลจำนวนมากได้โดยการเอาข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่มาจัดให้อยู่ในรูปแบบ Metadata ที่หมายถึง ข้อมูลที่สามารถบอกรายละเอียดได้ ทำให้ผู้เยี่ยมชมสามารถเข้าถึงเนื้อหาเว็บไซต์ได้ดีขึ้น

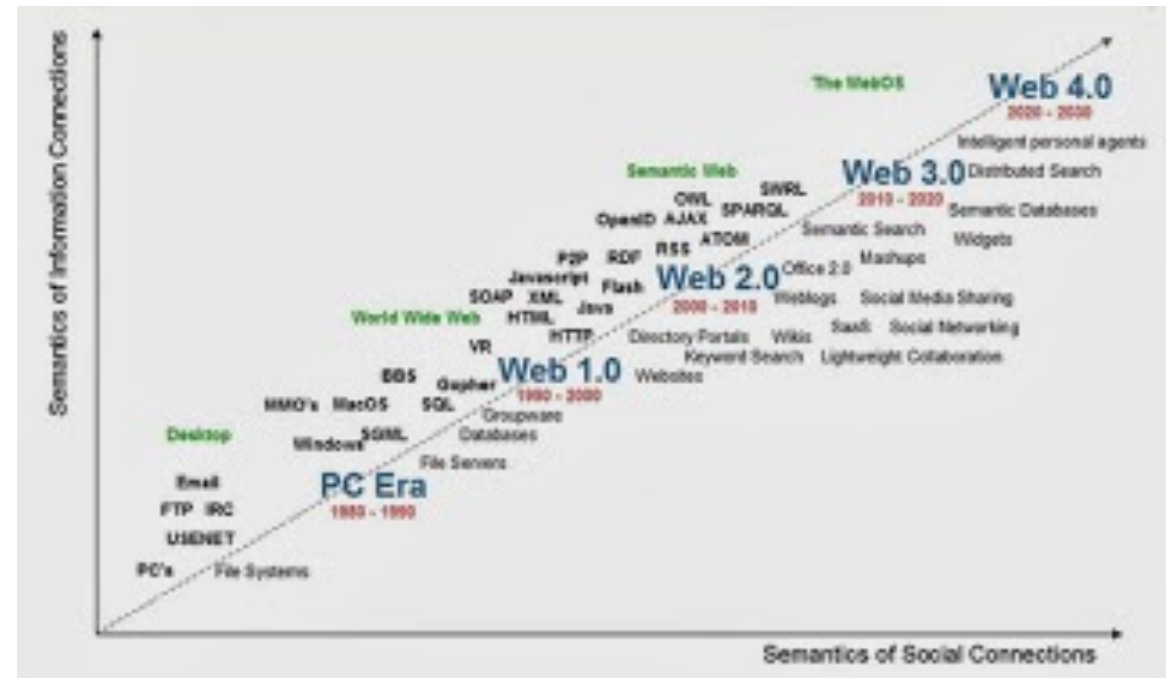
สมัยก่อนคอมพิวเตอร์ไม่เข้าใจว่าแต่ละเว็บไซต์คืออะไร เวลาไปค้นหาข้อมูลก็ไม่รู้ แต่ Web 3.0 จะเป็นการเติมและเพิ่มความหมายเข้าไปในเนื้อหาสาระที่คอมพิวเตอร์เน้นไปเรื่องการจัดการข้อมูลบนเว็บมากขึ้น ดีขึ้น และทำให้ผู้เยี่ยมชม สามารถเข้าถึงเนื้อหาเว็บได้ดีขึ้นนั่นเอง

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี Web 1.0 - 4.0 [ต่อ]

Web 4.0 คืออะไร

- เรียกว่า "A Symbiotic web" คือ เว็บไซต์ที่ทำงานแบบ Artificial Intelligence (AI) ที่ฉลาดมากยิ่งขึ้น คอมพิวเตอร์สามารถคิดได้ มีความฉลาดมากขึ้น ในการอ่านทั้งเนื้อหา ข้อความ และรูปภาพ หรือวิดีโอ ก็สามารถที่จะตอบสนองแล้วตัดสินใจได้ว่าจะ load ข้อมูลอะไร จากไหนที่จะให้ประสิทธิภาพดีที่สุดมาให้ผู้ใช้งานก่อน

<http://www.evolutionoftheweb.com/?hl=th>

การสื่อสารของสื่อพลเมืองทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ [ต่อ]

- เมื่อพิจารณาสิทธิในการสื่อสารนิรนามโดยเปรียบเทียบเครือข่ายสังคมออนไลน์กับการสื่อสารในยุค “Web 1.0” จะพบสาเหตุของความแตกต่างกัน กล่าว คือกรณีการสื่อสารในยุค “Web 1.0” นั้นมุ่งเน้นที่ความสนใจร่วมกัน (Common interest) แต่ในยุคของ “Web 2.0” นั้นการสื่อสารมุ่งเน้น “ตัวตน” (Identity) และ “ความสัมพันธ์” (Relationship) ส่วนในยุคของ “Web 3.0” และ “Web 4.0” สร้างจัดการข้อมูลได้มากขึ้น และมีความฉลาดของระบบการทำงาน ในด้านการสื่อสารสังคมออนไลน์ทำได้มากขึ้น

กฎหมายคืออะไร

- กฎหมาย คือ กฎเกณฑ์ คำสั่ง หรือข้อบังคับที่ถูกตั้งขึ้นโดยรัฐหรือผู้มีอำนาจสูงสุด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างหนึ่งอย่างใดของสังคม และมีสภาพบังคับเป็นเครื่องมือในการทำให้บุคคลในสังคมต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ คำสั่ง หรือข้อบังคับนั้น

มนุษย์ถือได้ว่าเป็นสัตว์สังคม แต่เนื่องจากความคิด อุปนิสัย สภาพแวดล้อม เพศ ฯลฯ ที่แตกต่างกันไป จึงจำเป็นจะต้องมีกฎหมายเพื่อควบคุมให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย กฎหมายบางอย่างก็กำหนดขึ้นเป็นขั้นตอนหรือวิธีปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่งความสงบเรียบร้อย หรือเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์

ระบบกฎหมาย

ระบบกฎหมายหลัก ๆ ในโลกนี้มีอยู่ 4 ระบบด้วยกัน คือ

ระบบกฎหมาย [ต่อ]

- ระบบกฎหมายซีวิล ลอว์ (Civil Law) หรือก็คือ ระบบกฎหมายแบบลายลักษณ์อักษร จุดกำเนิดอยู่ที่อาณาจักรโรมัน ระบบกฎหมายนี้จะมีลักษณะเป็นการรวบรวมเอาจารีตประเพณีหรือกฎหมายต่าง ๆ หรือบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ โดยบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและจัดไว้เป็นหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบ ซึ่งเรียกว่าประมวลกฎหมาย

เดิมนั้นไม่มีการบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งระบบกฎหมายนี้ก็ได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง จนถึงปัจจุบัน ในประเทศไทยก็ใช้ระบบกฎหมายซีวิล ลอว์ ตัวอย่างก็เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา ฯลฯ

ระบบกฎหมาย [ต่อ]

- ระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์ (Common Law) หรือก็คือ หลักการที่ศาลใช้จารีตประเพณีในการพิพากษาตัดสินคดีแล้ว ก็จะมีการบันทึกคำพิพากษานั้นเอาไว้ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการพิจารณาคดีต่อ ๆ ไป หาข้อเท็จจริงในคดีต่อ ๆ มาเหมือนกับคดีก่อน

ระบบคอมมอน ลอว์แต่เดิมจะไม่มีการบัญญัติกฎหมายไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ศาลก็จะพิพากษาไปตามที่ได้มีการบันทึกไว้แล้ว ถือได้ว่าคำพิพากษาของศาลก็คือกฎหมายนั่นเอง แต่ปัจจุบันนี้ในประเทศอังกฤษก็ใช้ทั้งระบบกฎหมายแบบซีวิล ลอว์และคอมมอน ลอว์ ควบคู่กันไป

ระบบกฎหมาย [ต่อ]

- ระบบกฎหมายสังคมนิยม (Socialist Law) จุดกำเนิดของระบบกฎหมายอยู่ที่รัสเซีย เดิมรัสเซียใช้ระบบกฎหมายซีวิล ลอว์ แต่ในภายหลังเมื่อพรรคคอมมิวนิสต์ครองอำนาจ ก็ได้มีการนำหลักการและแนวความคิดของ คาร์ล มาร์กซ์ และ เลนิน มาใช้

โดยเชื่อว่ากฎหมายเป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบและกลไกในสังคม เพื่อให้คนในสังคมมีความเท่าเทียมกัน ปราศจากการกดขี่ข่มเหง ปราศจากชนชั้นวรรณะ ประชาชนทุกคนเป็นเจ้าของทรัพย์สินทั้งหมดร่วมกัน
กฎหมายมีอยู่เพื่อความเท่าเทียม เมื่อใดที่สังคมเกิดความเท่าเทียมกันแล้วกฎหมายก็ไม่มีควมจำเป็นอีกต่อไป
ส่วนลักษณะของกฎหมายสังคมนิยมนั้นจะมีการผสมผสานระหว่างกฎหมายลายลักษณ์อักษรกับจารีตประเพณีเข้าด้วยกัน

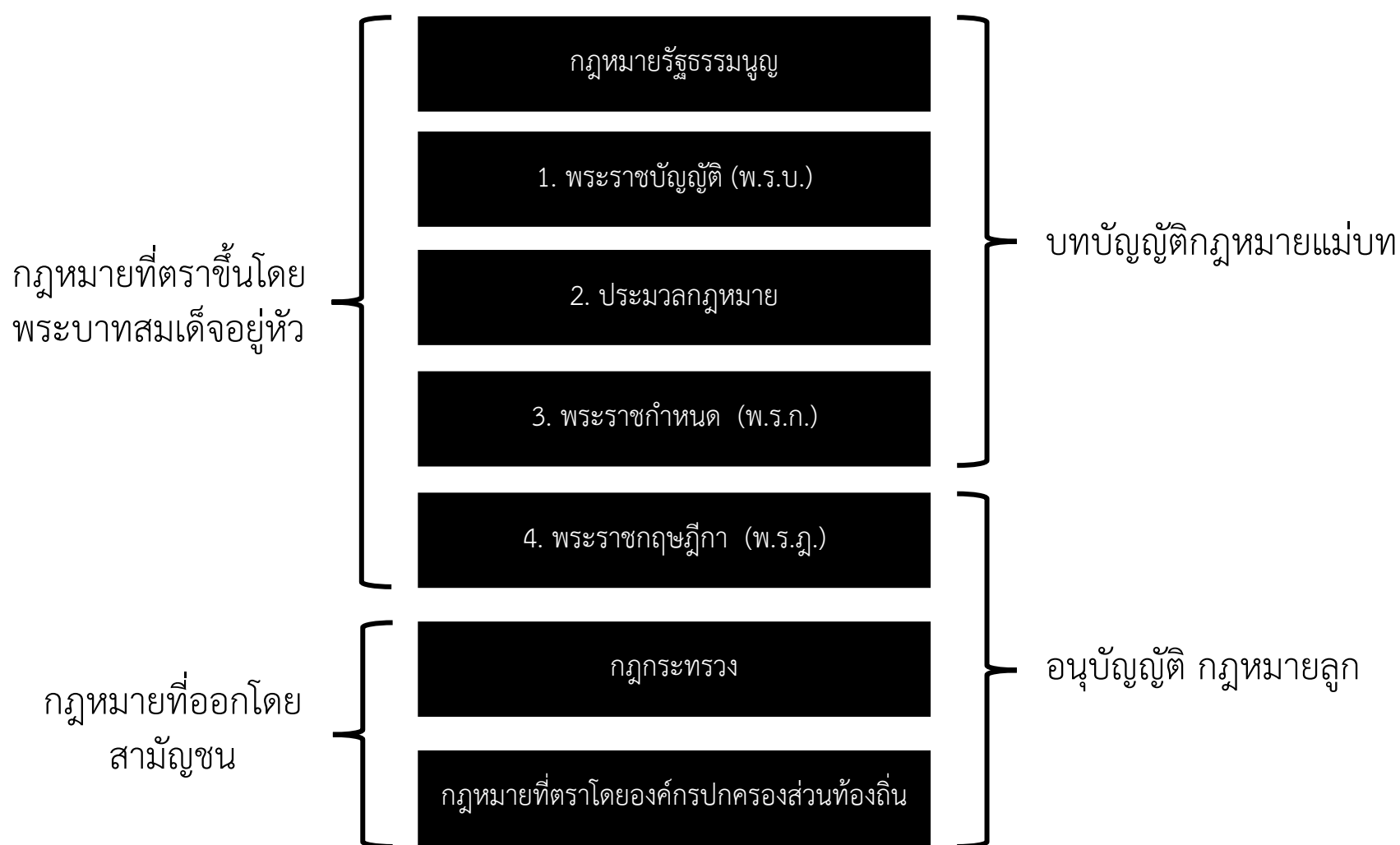
ระบบกฎหมาย [ต่อ]

- ระบบกฎหมายศาสนาและประเพณีนิยม เนื้อหาของกฎหมายจะอาศัยศาสนาหรือประเพณีนิยมเป็นฐานในการบัญญัติกฎหมายขึ้นมา เช่น กฎหมายศาสนาอิสลามกำหนดหน้าที่ของชาวมุสลิมที่มีต่อพระผู้เป็นเจ้า หรือแม้ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส ในเรื่องครอบครัวและมรดกก็ต้องนำกฎหมายศาสนาอิสลามมาใช้บังคับ ซึ่งถือเป็นข้อยกเว้นเฉพาะ 4 จังหวัดดังกล่าวเท่านั้น

โครงสร้างการปกครอง

ลำดับชั้นของกฎหมายไทย (ศักดิ์กฎหมาย)

ลำดับชั้นของกฎหมายมีไว้เพื่อ
บ่งบอกถึงระดับสูงต่ำและ
ความสำคัญของกฎหมายแต่ละ
ประเภทรวมไปถึงภาพรวมของ
กฎหมายที่ใช้กัน กฎหมายที่มี
ลำดับชั้นต่ำกว่าจะมีผลยกเลิก
หรือขัดต่อกฎหมายที่มีลำดับ
ชั้นสูงกว่าไม่ได้

กฎหมายรัฐธรรมนูญ

- กฎหมายสูงสุดในการจัดระเบียบการปกครองประเทศ ซึ่งจะวางระเบียบแห่งอำนาจสูงสุดของรัฐหรืออำนาจอธิปไตย ได้แก่ อำนาจนิตินบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ตลอดจนการกำหนดสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของชนชาวไทย

กฎหมายอื่น ๆ ที่ออกมาจะต้องออกให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ กฎหมายใดที่ขัดกับรัฐธรรมนูญจะก็จะมีผลใช้บังคับได้

พระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.)

- กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นโดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา พระราชบัญญัติเป็นกฎหมายที่มีลำดับชั้นรองลงมาจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ

โดยพระราชบัญญัติ เป็นกฎหมายเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง คือเป็นกฎหมายที่ออกมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดออกมาใช้บังคับ เช่น พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 พ.ร.บ.ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ.2557 และ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 เป็นต้น

ซึ่งพระราชบัญญัตินี้จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับฝ่ายบริหารหรือก็คือรัฐบาลค่อนข้างมาก เพราะฝ่ายบริหารจะเป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารประเทศ และเสนอกฎหมายให้สภานิติบัญญัติทำการออกนั่นเองและกฎหมายที่ออกมานั้นแม้จะมีการเปลี่ยนฝ่ายบริหารหรือฝ่ายรัฐบาลแล้ว ก็จะมีผลใช้บังคับอยู่ จนกว่ากฎหมายนั้นจะถูกยกเลิกหรือมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง

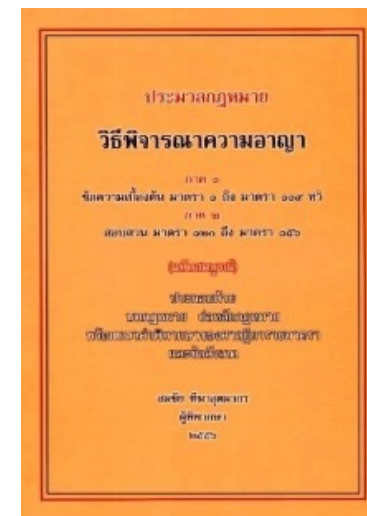
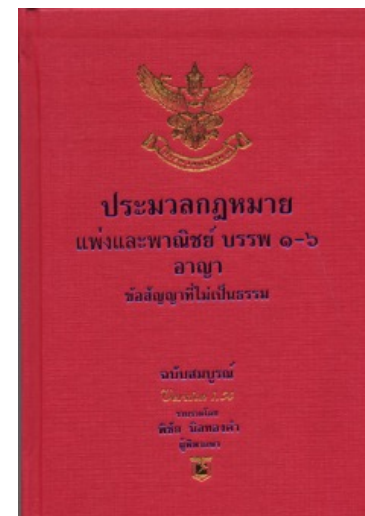
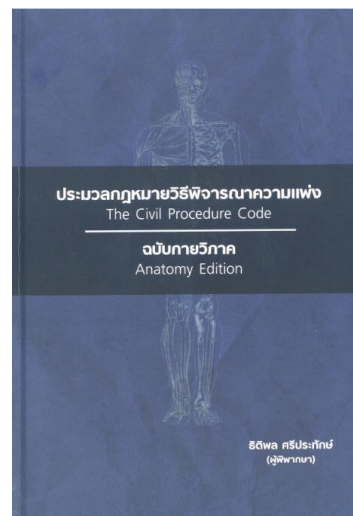

พระราชบัญญัติ

ประมวลกฎหมาย

- กฎหมายลายลักษณ์อักษรที่ได้บัญญัติหรือตราขึ้นโดยรวบรวมนัดเอาบทบัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายที่เป็นเรื่องเดียวกันเอามารวบรวมเป็นหมวดหมู่ วางหลักเกณฑ์ให้อยู่ในที่เดียวกันและมีข้อความเกี่ยวเนื่องติดต่อกันอย่างเป็นระเบียบ เช่น ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลรัษฎากร เป็นต้น

ประมวลกฎหมายมีฐานะเท่าเทียมกับพระราชบัญญัติ

พระราชกำหนด (พ.ร.ก.)

- คือ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี การตราพระราชกำหนดให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ และต้องเป็นกรณีเพื่อจะรักษาความปลอดภัยของประเทศหรือความปลอดภัยสาธารณะ หรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ หรือเป็นพระราชกำหนดเกี่ยวกับการภาษีอากรหรือเงินตราซึ่งจะต้องได้รับการพิจารณาโดยด่วนและลับเพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน

พระราชกำหนดนั้นก็อาจกลายเป็นพระราชบัญญัติซึ่งจะมีผลบังคับเป็นการถาวรได้ ถ้าสภานิติบัญญัติให้การอนุมัติ แต่ถ้าสภาไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นก็ตกไป แต่จะไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้กระทำไปในระหว่างใช้พระราชกำหนดนั้น ซึ่งพระราชกำหนดจะออกได้เฉพาะกรณีต่อไปนี้เท่านั้น

พ.ร.บ.ความมั่นคง พ.ร.ก.ฉุกเฉิน และ กฎัยการศึกษา

ต่างกันอย่างไร?

www.kapook.com

เนื้อหา	พ.ร.บ.ความมั่นคง	พ.ร.ก.ฉุกเฉิน	กฎัยการศึกษา
 ผู้มีอำนาจในการประกาศใช้	กรม. จะมีมติมอบหมายให้ กอ.รมน. เป็นผู้รับผิดชอบ โดยนายกฯ อยู่ในฐานะผู้อำนวยการ กอ.รมน.	นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี	พระบรมราชโองการหรือผู้บังคับบัญชาทหารที่มีกำลังอยู่ได้บังคับบัญชาไม่น้อยกว่า 1 กองพัน
 เหตุของการประกาศใช้	เมื่อเกิดเหตุที่อาจกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ แต่ยังไม่มีความจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน	เมื่อเกิดเหตุที่อาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ	เกิดสงคราม เกิดจลาจล
 ระยะเวลาของการประกาศใช้	ตามกำหนดที่ กรม. ประกาศ	ไม่เกิน 3 เดือนนับแต่วันประกาศและขยายเวลาได้ คราวละไม่เกิน 3 เดือน	เมื่อหมดความจำเป็นแล้วต้องรีบยกเลิกทันทีโดยพระบรมราชโองการประกาศเลิกใช้เท่านั้น
 หน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก	ทหาร	ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของฝ่ายบริหาร	ทหารมีอำนาจหน้าที่เหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน
 อำนาจเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ	เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอำนาจในการปิดล้อม ตรวจค้น อายัด จับกุม ออกคำสั่งเรียกบุคคลต้องสงสัย หรือตรวจสอบสิ่งพิมพ์ได้ โดยไม่มีหมายเหมือนกับ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน	<ul style="list-style-type: none"> - ปิดล้อม ตรวจค้น อายัด จับกุมได้ โดยไม่ต้องมีหมายจับได้ - ออกคำสั่งตรวจสอบสิ่งพิมพ์ การสื่อสารได้ - ออกคำสั่งเรียกบุคคลต้องสงสัยมารายงานตัว - ออกคำสั่งให้ทหารเข้าช่วยระงับเหตุร้ายแรง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีอำนาจ ตรวจค้น, เกณฑ์, ห้าม, ยึด, เข้าอาศัย, ทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถานที่ และจับไล่ - ออกคำสั่งตรวจสอบสิ่งพิมพ์ การสื่อสารได้ - เรียกค่าเสียหายจากทหารไม่ได้
 การชุมนุม	ไม่ห้ามเรื่องการชุมนุม	ห้ามชุมนุม	ห้ามชุมนุม
 อัตราโทษผู้ฝ่าฝืน	จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	จะพิจารณาโดยศาลยุติธรรม ศาลอาญา ศาลทหาร แล้วแต่กรณี
 การฟ้องร้องดำเนินคดี	ประชาชนสามารถฟ้องร้องเอาผิดกับเจ้าหน้าที่ได้	ประชาชนไม่สามารถฟ้องร้องเอาผิดกับเจ้าหน้าที่ได้	ยกเว้นความผิดทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย

พระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ)

- กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี พระราชกฤษฎีกาจะออกได้ต่อเมื่อพระราชบัญญัติซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บทให้อำนาจไว้ และถ้ากฎหมายแม่บทถูกยกเลิก พระราชกฤษฎีกานั้นก็ถือว่าถูกยกเลิกไปด้วย การประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เช่น พ.ร.ฎ เรียกประชุมรัฐสภา พ.ร.ฎ ยุบสภาผู้แทนราษฎร
พ.ร.ฎ พระราชทานอภัยโทษ ฯลฯ

พระราชกฤษฎีกา

กฎกระทรวง

- เป็นกฎหมายที่รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงเป็นผู้ออก โดยอาศัยอำนาจจากกฎหมายแม่บทซึ่งก็คือพระราชบัญญัติ หรือพระราชกำหนดฉบับใดฉบับหนึ่ง เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ พระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนดจะกำหนดกฎเกณฑ์กว้างๆเอาไว้

ส่วนกฎกระทรวงก็จะมากำหนดรายละเอียดอีกชั้นหนึ่ง เช่น ในพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 การประกาศใช้กฎกระทรวงให้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

กฎกระทรวง

กฎหมายที่ตราโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/หน่วยงานนั้นๆ

- ได้แก่ เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ และ ข้อบังคับสุขาภิบาล เป็นกฎหมายที่มีพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์กรปกครองตนเองอันเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ให้มีอำนาจออกกฎหมายบังคับใช้เฉพาะท้องถิ่นเท่านั้น

เป็นกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับโดยเฉพาะในแต่ละองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ทำความเข้าใจโดยไม่รู้ **ผิดหรือไม่**

กฎหมายกำหนดไว้ว่า เมื่อพระราชบัญญัติ
ถูกเห็นชอบให้ใช้ แล้วถูกประกาศลงนาม
ใน ราชกิจจานุเบกษา หลังประกาศ
กฎหมาย 30 วัน ให้ถือว่าประชาชนทุกคน
รู้และรับทราบจะอ้างว่า ไม่รู้ไม่ได้